

Syd- og Vestsjælland

Elevdatarapport 2021

På baggrund af data

Indhold

Indhold.....	2
Forord	3
1. Generelle pointer og opmærksomhedspunkter	4
1.1 Generelt om 2021.....	4
1.2 Elevoptag	5
1.3 Elevgruppen på FGU Syd- og Vestsjælland.....	5
1.4 Fremmøde og fravær på FGU Syd- og Vestsjælland.....	6
1.5 Udslusning: Hvad sender vi eleverne videre til efter FGU Syd- og Vestsjælland?	6
2. Elevtal, optag for 2021	7
2.1 Generelt om elevtal for 2021	7
FOKUS: Elevtal	10
3. Elevgruppen på FGU	12
3.1 Kønsfordeling.....	12
3.2 Aldersfordeling	12
3.3 Andre deskriptive data om elevgruppen.....	13
3.4 Supplerende data om elevgruppen fra EVA's rapport	13
4. Fremmøde og fravær på FGU Syd og Vestsjælland	15
5. Udslusning: Hvad går eleverne videre til fra FGUSV?.....	17
FOKUS: EVA's delrapport om samarbejdet mellem FGU og KUI	18
Bilag: Data.....	20
Elevaktivitet (fordelt på skole, spor, kommune)	20
Elevoptag (fordelt på skole, spor, kommune)	23

Forord

Det er med stor glæde, at vi her kan præsentere FGU Syd- og Vestsjællands Dataårsrapport for 2021! Vi er knapt kommet i gang med 2022, og som sådan er det med kort afstand, vi kigger tilbage på det forgangne år. Igen har det været et år, hvor corona periodevis har domineret og sat sine spor. Og det har været et år, hvor der særligt på den nationale scene har været krisesnak omkring FGU pga. faldende elevtal. Men det har også været et år, hvor vi over en bred kam er blevet endnu bedre til det, vi er sat i verden for: At lave gode og meningsfulde forløb for vores elever, således at de kommer godt videre i uddannelse eller arbejde!

På de følgende sider kan du få tal på vores institution. Det er sammenfatninger og statistiske tabeller osv., og det er typisk de større linjer, der tegnes op. Derfor siger rapporten ikke så meget i sig selv – eller rettere: Den fortæller ikke hele historien. Det er heller ikke meningen. Formålet med vores rapporter, og det gælder uanset om det er kvartalsrapport eller årsrapport, er at kvalificere vores samtaler, drøftelser og i sidste ende beslutninger om udviklingen af FGU SV.

Det gælder indadtil i institutionen, men det gælder i allerhøjeste grad også udadtil. Vi har sammen med de tre KUI'er opbygget et fantastisk godt samarbejde, hvor vi i høj grad tager et fælles ansvar for at løse udfordringen med de unge på kanten af uddannelse og job. Og hvor vi i høj grad arbejder sammen om at opbygge FGU som hovedvejen for disse unge. Det er faktisk i sig selv en rigtig god historie! En del af det samarbejde er, at vi mødes og drøfter rapporten. Med åbenhed og nysgerrighed. Og med muligheden for at det kan udmønte sig i, at vi sammen definerer et eller flere områder, vi skal gå videre med, enten i form af yderligere vidensindsamling, eller ved fx at arbejde frem mod nye indsatser eller initiativer.

Vi glæder os til disse samtaler og drøftelser – samt til sammen at forme den videre udvikling af FGU Syd- og Vestsjælland. Og vi håber, rapportens data kan medvirke til at kvalificerer det arbejde.

God læselyst – jeg glæder mig til den videre samtale!

Gert Møller, direktør

1. Generelle pointer og opmærksomhedspunkter

1.1 Generelt om 2021

Større stabilitet! 2021 har været året, hvor FGU på mange måder har stabiliseret sig. Bevares – alt er ikke på plads og fuldt udfoldet, slet ikke. Men rigtig mange nye procedurer og samarbejder er efterhånden blevet til vaner og kendte måder at gøre tingene. Det gælder på en lang række områder, men neden for er en række konkrete eksempler:

- Vi har indgået en fælles samarbejdsaftale med alle tre KUI'er.
- Vi har etableret en ny organisering af vores AGU-spor, således at vi på tre af vores skoler nu har en to-lærerordning omkring AGU-holdet. Det betyder bl.a. en langt bedre ramme for relationer og et trykt læringsforløb.
- Vi har kvalificeret vores modtagelse af nye elever – og evalueret den sammen med eleverne.
- Vores elever er glade for at gå på FGU! Det var konklusionen på den første trivselsmåling på FGU, som viste en generelt høj trivsel blandt vores elever.
- Vi har haft elever til prøver på alle vores skoler, og har dermed et rigtig godt afsæt for den store prøvesæson til sommer (prøveafvikling har – også på FGU – været bremset af corona).
- Vi har evalueret på vores ordblindeindsats, som fungerer rigtig godt ift. afdækning af ordblindhed samt instruktion i læse- og skriveredskaber til eleverne. Det er et godt afsæt til en udvidet indsats i 2022.
- Vi har etableret et fjernundervisningstilbud, som er opbygget med samme principper og værdier som vores øvrige forløb. Det er kommet rigtig godt fra start, og vi ser et stort potentiale i det for en del unge i FGU's målgruppe!
- Vi har en stigning i antallet af FGU-baserede lærlinge, og vi har nu lærlinge på alle fire skoler. Ligeledes har vi en stigning i antallet af EGU-elever.

Den større stabilitet er en kæmpe styrke, bl.a. fordi det giver overskud til at bygge endnu mere på. Og det skal vi gøre i 2022.

Faldende elevtal! Det store og kedelige hovedtema for 2021 har været det faldende elevtal. Det er et kæmpe problem, som hen over landet har skabt krisestemning og betydet nedskæringer på en lang række FGU-skoler. Vi har også haft et fald hos os, og det har bestemt været mærkbart – særligt i 3. og 4. kvartal. Det er dybt problematisk på den ene side at skulle opbygge en ny institution og på den anden side at skulle håndtere fald i elevtal og dermed også et stort økonomisk pres. Sagen er, at FGU er taxameterstyret, dvs. langt hovedparten af vores indtægter er knyttet til elevtallet. Skarpt formuleret så betyder det, at et fortsat elevfald hen over 2022 vil være en bombe under FGU. Derfor bliver vi nødt til at have et enormt fokus på elevtallet også i 2022!

I den sammenhæng er det gode og tætte samarbejde med alle tre KUI'er helt afgørende vigtigt. Og elevtallet er således en problemstilling, vi sammen drøfter og har stort fokus på. Vi oplever hele vejen igennem en stor opbakning fra KUI samt også en vilje til at finde konkrete løsninger – bl.a. arbejder vi i Næstved og Slagelse kommuner med at 'vende de unge i døren' i Jobcenteret og i stedet pege de unge ledige i retning af en opstart på FGU. Og på samme måde har vi i Vordingborg tætte og konkrete drøftelser om tilgangen til FGU. Det er rigtig gode initiativer, som vi sammen har store forventninger til, også i 2022.

I rapporten dykker vi ned i problemstillingen ved at se på forskellige data, særligt tal fra Beskæftigelsesministeriet (Jobindsats.dk). Disse tal dokumenterer, at højkonjunktoren spiller en stor rolle. Men de viser også, at det ikke er hele forklaringen. Trods et markant fald i ledighed er der nemlig fortsat en

stor gruppe unge uden for uddannelse og job. Derfor sætter det faldende elevtal hovedvejs-ambitionen på spidsen: Hvis FGU er hovedvejen for unge uden for uddannelse og beskæftigelse, hvorfor er der så elevmangel og ledige pladser på FGU, samtidig med at en stor gruppe unge går ledige på overførselsindkomst? Der er ingen tvivl om, at vi i FGU SV samt alle tre KUI'er har en fælles ambition om FGU som hovedvej. Det er faktisk grundlaget for vores fælles samarbejdsaftale: "Den fælles vision og forståelsesramme for samarbejdet er at understøtte FGU som hovedvej på det forberedende område" (aftalen, s. 1). Derfor handler et fokus på elevtal på FGU også om, at vi sammen fastholder opmærksomheden på FGU som hovedvejen.

1.2 Elevoptag

- Som anført ovf. er elevtallet generelt faldet i 2021. Det er den allerstørste pointe og ubetinget det vigtigste opmærksomhedspunkt!
- Det er forskelligt, i hvilken grad kommunerne bruger FGU som hovedvej. Forholdsmæssigt sender Slagelse og Vordingborg kommune flest unge på FGU, mens Næstved kommune sender færrest unge på FGU.
- Vi har også i 2021 haft mange elever fra andre kommuner.
- Der er et jævnt optag hen over året (juli undtaget), men det store optag er august måned, hvor mere end 1/3 af eleverne optages.

1.3 Elevgruppen på FGU Syd- og Vestsjælland

- Gennemsnitsalderen for vores elever er 20 år, såvel samlet som for mænd og kvinder. Der er dog en jævn aldersspredning.
- Kønsfordelingen har en svag overvægt af mænd.
- Fordelingen mellem ude- og hjemmeboende er tæt på 50 %.
- Der er meget få forsørgere blandt vores elever (ca. 5 %). Det kan skyldes, at forsørgertillægget på FGU er markant lavere, end den ydelse eleven kan få via beskæftigelsessystemet.
- Første devaluering på FGU (EVA's rapport) dokumenterer, at en stor del af FGU's elevgruppe er fagligt svage og har længere vej til uddannelse. Og ikke blot svagere end unge generelt, men også svagere end gruppen af unge uden for uddannelse og beskæftigelse generelt.

1.4 Fremmøde og fravær på FGU Syd- og Vestsjælland

- Samlet set var fremmødet på FGU SV på 76 % i 2021. Det ulovlige fravær lå samlet set på ca. 10 %. Samarbejdsaftalen har et mål for 2021 på min. 70 % fremmøde, mens det for 2022 er sat til 80 %.
- Der er i samarbejdsaftalen rammer for den fælles indsats omkring elevfravær. Den indebærer bl.a., at såfremt en elev har mere end 5 dages ulovligt fravær inden for 14 dage, skal FGU inddrage KUI (aftalen s. 6).
- Når vi taler fremmøde og fravær er nuancerne vigtige, herunder forståelser af elevgruppen, FGU som ny uddannelse, kontekstualisering til øvrige uddannelser, coronas indvirken, registreringsmetode mm.

1.5 Udslusning: Hvad sender vi eleverne videre til efter FGU Syd- og Vestsjælland?

- 57 % af vores elever udslusede vi i 2020 til ordinær uddannelse eller beskæftigelse. Derudover har vi udsluset 10 % til anden uddannelse (fx STU, 10. kl., TAMU, anden FGU). Ministeriet har meldt ud, at 2021-resultatet fremadrettet skal anvendes som baseline for FGU. I vores samarbejdsaftale er angivet en baseline pr. 2020 på 51 % og et mål på 75 % udslusning til uddannelse el. beskæftigelse pr. aug. 2021. Trods en stigning i positiv udslusning har vi ikke nået det mål. For 2022 er målet sat til 85 % positivt udslusede.
- Gennemsnitsvarigheden for alle udslusede elever var i 2021 11,6 måneder. Det er en stigning ift. 2020, men det er fortsat en del lavere end samarbejdsaftalens mål, som er 14 mdr. Det bemærkes desuden, at stigningen formodentlig hænger sammen med corona-betingede forlængelser.

2. Elevtal, optag for 2021

2.1 Generelt om elevtal for 2021

Neden for sammenfatter vi de forskellige aspekter omkring elevtallet for 2021. Bemærk at hovedparten af data findes i bilagssektion bagest i rapporten.

I alt har vi haft 1150 forskellige unge i FGU-forløb på FGU SV i løbet af 2021 (jf. tabel 3 ndf.). Nogle har gået her relativt kort tid og andre i længere forløb – herunder er en del påbegyndt deres forløb før 2021.¹ Dertil kommer de elever, vi har i FGU-baseret erhvervsuddannelsesforløb på vores skoler (jf. tabel 7 i bilagssektionen).

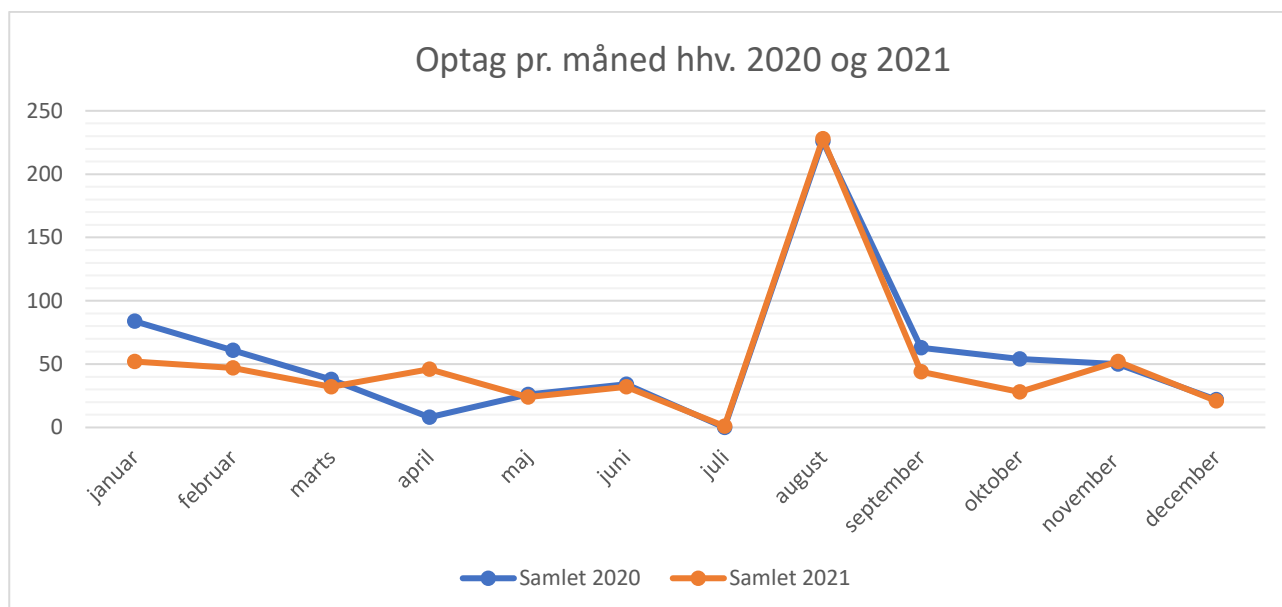
Gennemsnitsvarigheden for FGU-forløb i 2021 ligger på 11,6 måneder.² Det er højere end 2020, hvor tallet var ca. 9 mdr. Den øgede gennemsnitsvarighed kan hænge sammen med, at vi har haft flere forlængelser end vanligt som følge af corona. Derudover skal vi huske på, at vi sammen med KUI har sat en ramme for gennemsnitsvarighed i samarbejdsaftalen, som er på 14 måneder. Dvs. det er fortsat et meget lavt tal. Når vi taler om varighed, er det vigtigt at huske, at et FGU-forløb er individuelt og som sådan fleksibelt. Den generelle ramme er op til 2 år, men i princippet er det den enkelte unges uddannelsesplan, der sætter rammen – og den kan for det enkelte forløb være både kortere eller længere end 2 år. Vi arbejder ud fra, at når eleverne er klar til at komme videre i uddannelse, så skal de det. Det er ikke et mål for os at holde på eleverne. Men som vist, ligger varigheden også i 2021 væsentligt under vores fælles samarbejdsaftale med KUI, som er 14 måneder (svarende til reformaftalens ramme).

Til daglig har vi haft ca. 650 elever indskrevet på FGU SV – svingende hen over året med flest elever efter det store optag i august, og færrest op til sommerferie og jul (se tabel 3 ndf.). Ser vi på **fordeling på spor**, går ca. 60 % af vores elever på Produktionsgrunduddannelsen (PGU), og ca. 30 % på Almengrunduddannelsen. De resterende 10 % fordeler sig på Erhvervsgrunduddannelsen (EGU) og FBE-baseret lærlingeforløb (se tabel 7 i bilagssektionen). Selvom disse forløb udgør langt den mindste del af FGU's aktivitet, er der sket en stigning henover 2021. Særligt på EGU, som er steget ganske markant hen over 2021. Det er meget positivt, idet der generelt er behov for at styrke EGU-sporet – og det giver især god mening i en tid med højkonjunktur. Stigningen hænger sammen med, at vi har iværksat en særlig indsats sammen med Slagelse og Vordingborg kommune, som begge har finansieret en EGU-vejleder med forskellige modeller.

Elevtilgang hen over 2021 har generelt været lavere end 2020. Det markant største optag ligger i august måned, og for de øvrige måneder er der et jævnt optag. Januar har ikke markeret sig som en særlig måned hvad optag angår. Der er ingen tvivl om at det største optag vil ligge i august fremadrettet, men derudover er det svært at sige, hvor meget eller lidt corona spiller ind.

¹ De 1150 personer omfatter alle elevtyper, dog ikke FGU-baserede erhvervsuddannelseselever, idet disse ikke er FGU-elever, men er erhvervsuddannelseselever. Tallet er unikke cpr-numre, dvs. såfremt en elev har gået på FGU ad to omgange i løbet af året, tæller vedkommende kun med én gang.

² Tallet er fraregnet FBE-lærlinge, der er i gang med erhvervsuddannelsesforløb og ikke er FGU-elever samt også fraregnet elever, der aldrig er fremmødt, og elever i afsøgningsforløb.

Figur 1

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Samlet
Samlet 2020	83	63	38	8	26	32	0	226	63	54	50	22	665
Samlet 2021	52	47	33	46	24	32	1	228	44	28	52	20	607

Tabel 1

Elevfgangen hen over året spiller selvfølgelig også ind på elevtallet. For én ting er, at vi samlet set har optaget en del færre elever i 2021 end tilfældet var i 2020, men vi har også udsluset et større antal elever, end vi har optaget (i alt 678).³

Antal udslusede elever, samlet 2021

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Samlet
Samlet 2021	46	29	36	49	43	49	152	82	59	45	37	51	678

Tabel 2

Som det fremgår af tabel 3 ndf., er der en ganske markant forskel på, **i hvilket omfang kommunerne bruger FGU.**

Antal aktive elever pr. kommune, samlet 2021

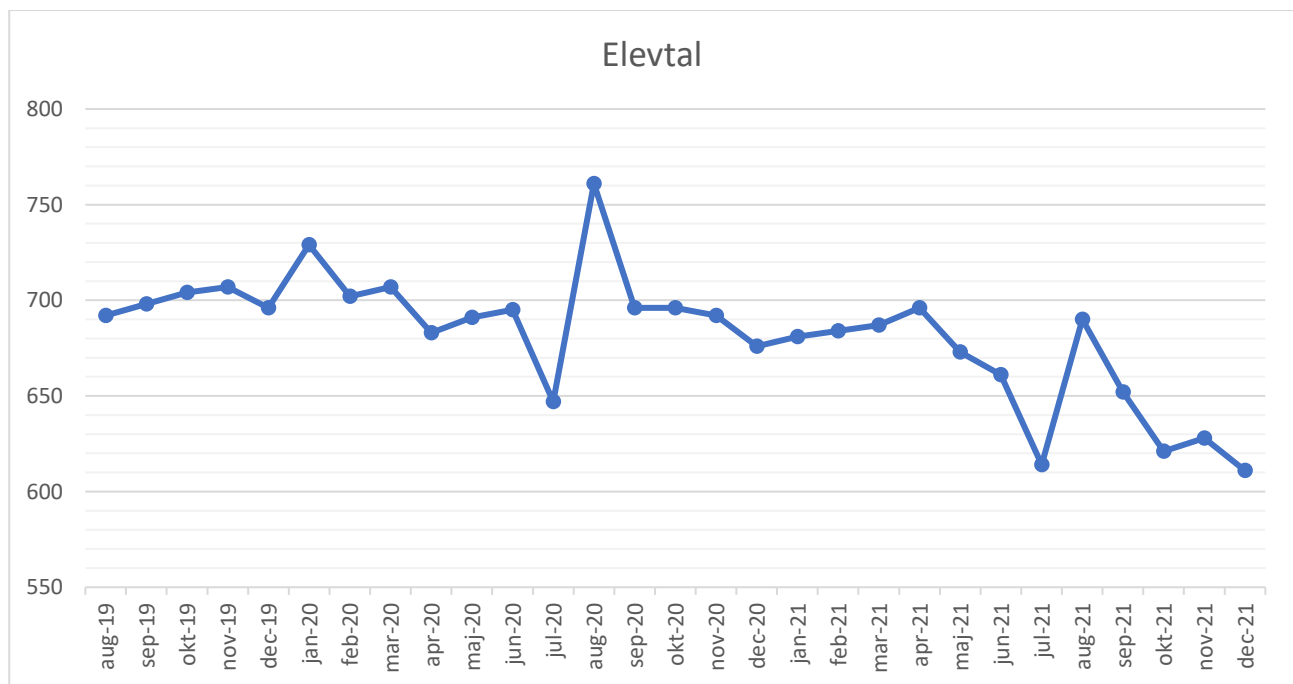
	Slagelse	Næstved	Vordingborg	Andre
<i>Kommunestørrelse</i>	79.000	83.000	45.000	-
<i>FGU-elever (samlet 2021)</i>	460	295	277	118

Tabel 3

³ Tallet er lidt højere end udslusningskemaet i kap. 5, og det skyldes at aldrig fremmødte og afsøgningsforløb ikke er med der, mens de alle er inkluderet i tabel 2.

Vi har faktisk relativt mange elever fra andre kommuner (særligt fra Sorø, Guldborgsund og Faxe kommuner), men ser vi på vores egne tre kommuner, så bruger Slagelse og Vordingborg kommuner relativt set FGU mest. Både når vi ser på kommunestørrelse samt ift. andelen af unge på uddannelseshjælp (sidstnævnte uddybes i Fokus-kapitlet ndf.). Det kan der selvfølgelig være mange årsager til – det er tre forskellige kommuner, hvor forskellige forhold gør sig gældende. Men det er et vigtigt punkt at have fælles opmærksomhed på. Dels ift. at vi sammen får opbygget en FGU, der kan være central i at bringe unge videre i uddannelse og beskæftigelse. Dels ud fra den fælles ambition om at FGU skal være hovedvejen på det forberedende område – således som det også er udgangspunktet i vores fælles samarbejdsaftale.

Som sagt har **det faldende elevtal** været et tema hen over året. Neden for har vi sammenfattet udviklingen i elevtal helt tilbage fra opstarten i august 2019 (figur 2). Grafen viser antal aktive elever pr. måned, og det omfatter alle elevtyper (herunder FBE-lærlinge). Grafen udtrykker elevnedgangen. Fra 761 elever som det højeste niveau (aug. 20) og til 611 som det laveste (dec. 21). I og med FGU er taxameterstyret, er det virkelig noget, der kan mærkes, og som skal tages meget alvorligt. Derfor er elevtal et helt centralt fokusområde i 2022! I fokusafsnittet (s. 10 f.) uddyber vi elevnedgangen, herunder konjunkturernes indflydelse på elevflowet på FGU.

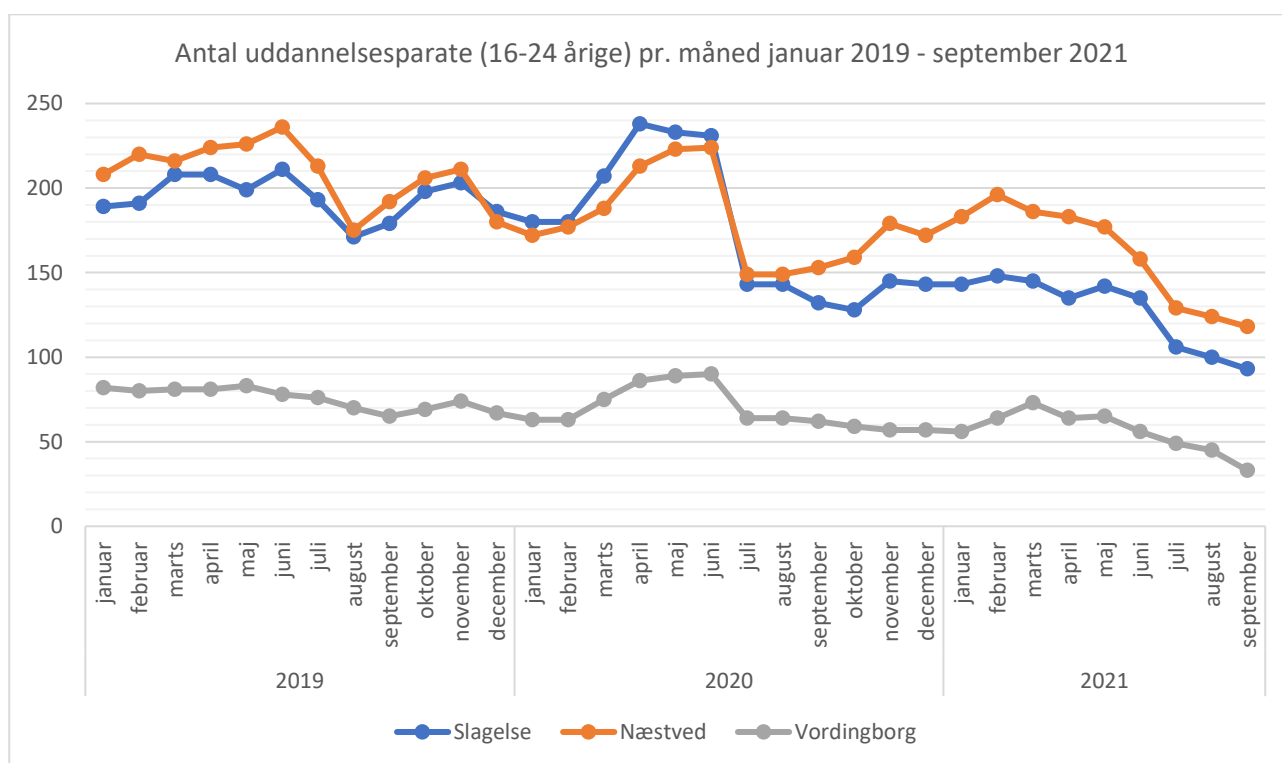

Figur 2

FOKUS: Elevtal

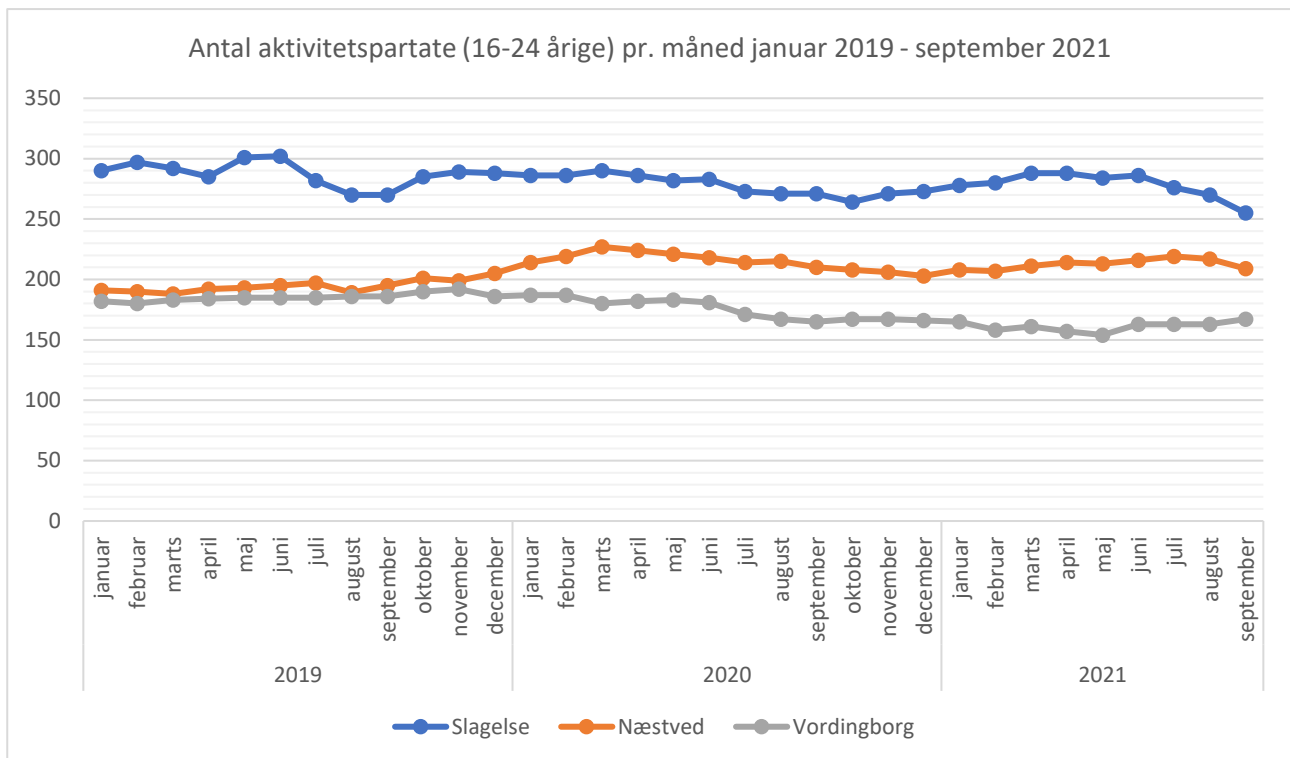
En stor del af FGUs potentielle målgruppe er unge på uddannelseshjælp. Det er de 45.000 unge, som der jævnligt tales om i medierne, politisk osv. Og som kommunerne og vi i sagens natur har et stort fokus på. Det er en meget forskelligartet gruppe, der spænder fra studenten, der ikke er kommet i gang med videre uddannelse eller arbejde, og til den unge, der af forskellige grunde ikke har været i skole i flere år. Det afspejler sig i kategorierne åbenlyst uddannelsesparate, uddannelsesparate og aktivitetsparate.⁴ Dertil kommer et mørketal, som er de unge, der ikke er i gang med noget, men som ikke har søgt om forsørgelse. Omfanget af den gruppe kendes ikke.

Neden for ses udviklingen i antallet af unge på uddannelseshjælp, hhv. kategorierne uddannelsesparate (inkl. åbenlyst uddannelsesparate) og aktivitetsparate. Antallet af unge på uddannelseshjælp har typisk sæsonudsving, og derfor er det nødvendigt at se udviklingen hen over en længere tidsperiode. Ser vi på perioden 2019-2021, så viser figur 3 og 4 ndf. for det første, at udviklingen er meget forskellig for de uddannelsesparate over for de aktivitetsparate. For førstnævnte gruppe gælder, at der er sket et markant fald i antal. Det samme er ikke tilfældet for de aktivitetsparate, hvor niveauet har mindre udsving. Det er forventeligt for så vidt det er en gruppe af unge, som er længere væk fra uddannelse og job. Dertil skal også bemærkes, at der er kommunale forskelle.

Figur 3- Kilde: Jobindsats.dk

⁴ Når en ung under 30 år, som ikke har en uddannelse, søger uddannelseshjælp i jobcenteret, skal jobcenteret vurdere den unge ud fra disse kategorier. Åbenlyst uddannelsesparat er en vurdering af, at den unge kan påbegynde og gennemføre uddannelse. Uddannelsesparat er en vurdering af, at den unge med en indsats på op til 1 år er klar til uddannelse. Aktivitetsparat er en vurdering af, at den unge har brug for mere hjælp og støtte samt længere tid end 1 år. Uddannelsesparathed i denne kontekst har intet at gøre med uddannelsesparathedsvurdering i folkeskolen. Det bemærkes, at tallene fra november og december ikke er tilgængelige endnu.

Figur 4 - Kilde: Jobindsats.dk

Konklusioner:

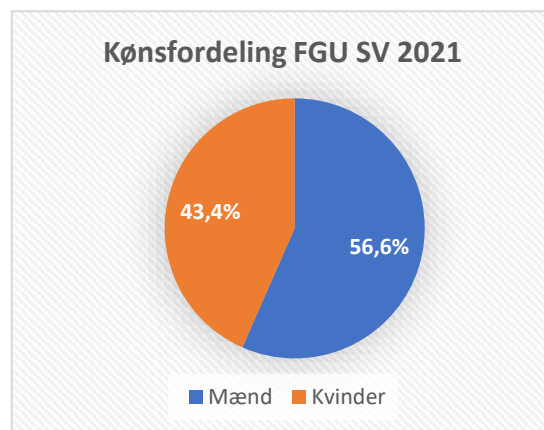
- Der er et markant fald i antallet af uddannelsesparate unge, og det gælder for alle tre kommuner. Højkonjunktoren er formodentlig den primære faktor.
- Antallet af aktivitetsparate unge er ikke faldet tilsvarende, men er generelt jævnt – dog med kommunale forskelle.
- Det væsentlige fald til trods er der fortsat registreret et stort antal unge på uddannelseshjælp. Gennemsnitstallet for 3. kvartal er 914 unge, der i de tre kommuner er uden for uddannelse og beskæftigelse. Heraf er ca. 25-30 % vurderet uddannelsesparate.
- Ift. vores fælles ambition om at være hovedvej, så tyder tallene på, at der fortsat er et potentiale ift. unge, for hvem FGU kan være det rette tilbud. Det kan være, det for nogle unge handler om at afprøve FGU. For andre kan det være i form af et fjernundervisningstilbud – hvis den unge har været væk fra skole i lang tid og/eller har psykiske / sociale problemer, der gør det vanskeligt at møde op. Og for andre igen kan det være et forløb med sigte på en EGU-plads, hvor udgangspunktet er det praktiske arbejde på en arbejdsplads.

3. Elevgruppen på FGU

Målgruppen for FGU er meget bred. Det er potentielt alle unge ml. 16-25 år uden for uddannelse og beskæftigelse. Dertil kommer, at FGU er en ny uddannelse. Til sammen er det grund til at være nysgerrig på den konkrete elevgruppe, vi har og har haft på FGU. Det er vi både gennem egne data (afsnit 3.1 til 3.3), og vi inddrager desuden data fra den første evalueringsrapport for FGU, som udkom i november 2021 (afsnit 3.4).

3.1 Kønsfordeling

Vi har fortsat en relativ lige kønsfordeling på FGU SV, selvom der i 2021 har været en større overvægt af mænd sammenholdt med fordelingen i 2020. I 2020 var fordelingen 52 % mænd / 48 % kvinder, og i 2021 lå den nærmere 57 % mænd / 43 % kvinder. (Figur 4)

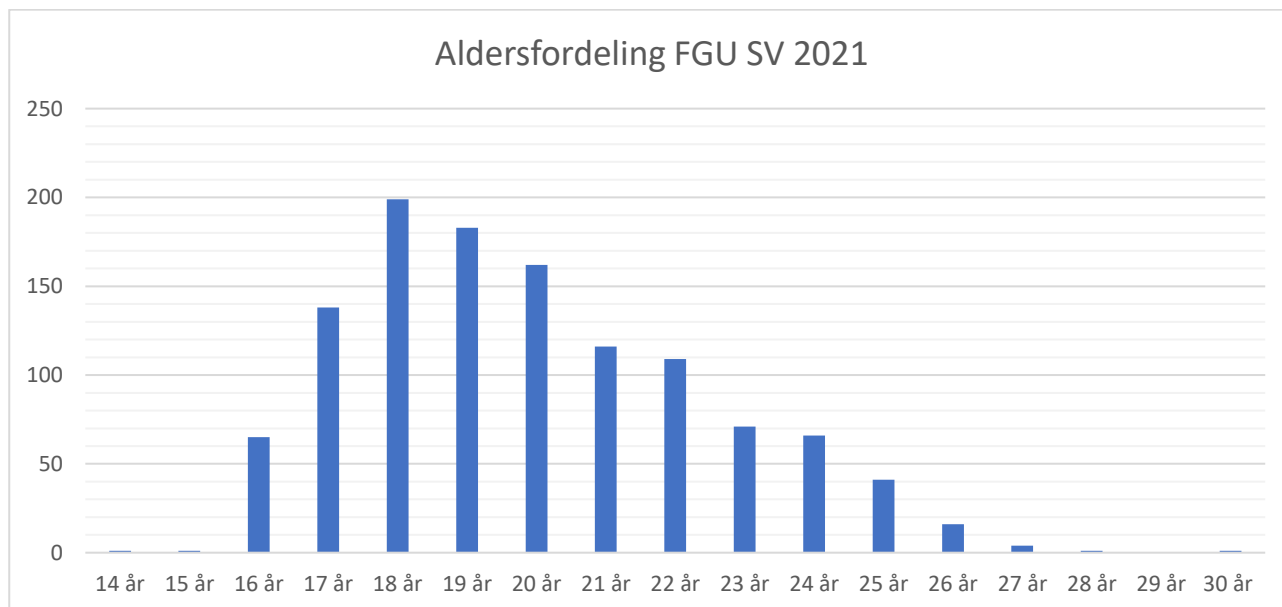

Figur 5

3.2 Aldersfordeling

Gennemsnitsalderen på FGU SV har i 2021 været 19,9 år. Det svarer til 2020, hvor gennemsnittet var 20 år.

Neden for ses aldersfordelingen på FGU SV i 2021.

Figur 6

3.3 Andre deskriptive data om elevgruppen

Andelen af ude- og hjemmeboende er tæt på lige, idet ca. 51 % bor ude, mens ca. 49 % bor hjemme. Det er omtrent samme fordeling som i 2020.

Ser vi på **forsørgere**, er det kun en lille del af elevgruppen (ca. 6 %), og det er også tilsvarende billedet i 2020. Heraf er ca. 1/3 enlige forsørgere. Igen skyldes det givetvis, at forsørgertillægget på FGU er markant lavere, end den ydelse eleven kan få via beskæftigelsessystemet

Ordblindhed er et stort fokusområde på FGU SV. Det hænger sammen med, at en stor del af vores elever er ordblinde. I 2021 havde vi en andel på 32 % af vores elever, der er ordblinde. Heraf er knapt 2/3 afdækket for ordblindhed før de startede i FGU, mens lidt mere end 1/3 er testet ordblinde på FGU SV. Andelen af ordblinde ligger på omtrent samme niveau som i 2020, dvs. der tegner sig et billede af et generelt meget stort omfang af ordblinde elever på FGU.

OBU-indsatsen på FGU Syd- og Vestsjælland

Det er et prioriteret indsatsområde at etablere et ordblindevenligt skolemiljø på FGU SV. Vi har en ordblindelærer på hver skole, og vi arbejder strategisk med området på flere niveauer:

Afdækning af ordblindhed: Alle vores elever screenes mhp. at afdække ordblindhed. I de tilfælde hvor screeningen giver mistanke om ordblindhed, anvender vi ministeriets ordblindetest.

SPS-støtte til vores ordblinde elever: Vi søger specialpædagogisk støtte, der kompenserer for ordblindhed. Det er læse- og skriveteknologier (LST), som vi instruerer vores ordblinde elever i at anvende (det er bl.a. AppWriter).

En bred indsats: Alle vores lærere skal have en grundlæggende viden om ordblindhed. Og alle vores lærere skal kende til de LST-programmer, vi anvender på FGU SV. Særligt skal vores almenundervisere være i stand til at støtte vores elever i brugen af hjælpemidler.

Ordblindhed som del af uddannelsesplanen: Vi arbejder på at alle vores ordblinde elever i løbet af deres tid på FGU skal lære at håndtere deres ordblindhed. Derfor skal det være en del af den unges uddannelsesplan, som vi følger op på ved forløbsplansamtalerne. Det sikrer et fælles fokus.

3.4 Supplerende data om elevgruppen fra EVA's rapport

I november 2021 udgav Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) den første rapport i følgeforskningen til FGU, nemlig *Målgruppen for FGU og den kommunale ungeindsats*.⁵ Rapporten fokuserer bl.a. på den elevgruppe, der indtil nu er målgruppevurderet til FGU. De konkluderer på den baggrund, at elevgruppen på FGU er dårligere stillet end ungegruppen uden for uddannelse og beskæftigelse generelt er det. Således er FGU-elevgruppen "både sociodemografisk og uddannelsesmæssigt svagere stillet end gruppen af unge uden uddannelse og job som helhed" (s. 6). Det viser sig i en række konkrete faktorer (se tabel 4 ndf.).

⁵ Rapporten kan findes via følgende link: [file:///C:/Users/B049634/Downloads/Maalgruppevurdering-og-KUI%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/B049634/Downloads/Maalgruppevurdering-og-KUI%20(1).pdf).

Rapportens data uddyber elevgruppens faglige forudsætninger. Særligt de dansk- og matematikfaglige forudsætninger er generelt betragtet markant lave. Dertil kommer en lang række markører, som vi ved, har betydning for at tage en uddannelse. Det er bl.a. forældrenes uddannelsesniveau, gennemførelse af 9. klasses afgangsprøve, antal skoleskift. Til sammen giver det et nuanceret billede af vores elevgruppe.

	Elevgruppen på FGU	Unge uden for udd/besk	Alle unge i aldersgruppen
Danskkarakter (gnsn.)	3,0	4,1	6,3
Matematikkarakter (gnsn.)	3,1	4,1	6,7
Forældre med grundskole som højeste udd. (%)	42	34	18
Ikke uddannelsesparat (%)	81	69	25
Psykiatrikontakt (%)	34	38	14
Tidligere sigtet (%)	10	9	6
Antal skoleskift (%)	1,6	1,3	0,8
Ikke gennemført 9. klasses afgangsprøve (%)	18	12	4
Generel skoletrivsel (gns.)	3,5	3,5	3,7
Antal påbegyndte ungdomsuddannelser (gns.)	0,8	1,2	1,3
Ikke-vestlig herkomst (%)	28	21	10
Modtaget specialundervisning (%)	22	21	7

Tabel 4

Det er ikke overraskende, at vores elever generelt er svagere stillet end den brede ungegruppe – der er jo typisk både faglige og personlige årsager til, at en ung ikke er i gang med ungdomsuddannelse eller er i arbejde. Men det er både bemærkelsesværdigt og bekymrende, at elevgruppen på FGU er markant dårligere stillet end gruppen af unge uden for uddannelse og beskæftigelse i øvrigt. Det indikerer, at ambitionen om FGU som hovedvej på det forberedende område slet ikke er indfriet endnu! Det gælder både antallet af unge, der målgruppevurderes til FGU (det er 16 % af de unge uden for uddannelse og beskæftigelse), og det gælder gruppen af unge, der målgruppevurderes. Som hovedvej skal FGU være et tilbud til den brede gruppe af unge uden for uddannelse og beskæftigelse – både den stærkere og den svagere del af gruppen.

4. Fremmøde og fravær på FGU Syd og Vestsjælland

Fravær er nationalt betragtet et af de tre retningsgivende mål på FGU. Det er det, fordi det generelt er en vedvarende problemstilling for unge på kanten af uddannelse. Derfor er det noget, vi hele tiden skal arbejde med på FGU, og som for mange af vores elever er et mål i deres uddannelsesforløb: At blive bedre til at møde hver dag og til tiden. På FGU SV har vi derfor et stærkt fokus på at styrke fremmødet.

Definitioner: Lovligt fravær og ulovligt fravær

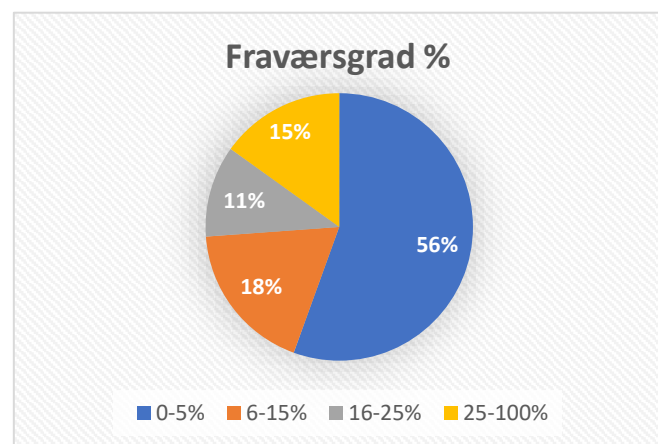
Fravær er defineret centralt fra (fx i *Vejledning til lov og bekendtgørelse om FGU*), og der skelnes mellem lovligt fravær og ulovligt fravær.

Lovligt fravær er sygdom, barsel, aftaler med offentlige myndigheder (fx Forsvarets dag), varetagelse af borgerligt ombud, deltagelse i elevdemokratiske møder samt aftaler om fravær indgået med institutionen. I FGU SV indberetter vi lovligt fravær i kategorierne Fravær syg samt Fravær andet.

Ulovligt fravær er, når en elev uden lovlig grund udebliver fra eller kommer for sent til undervisningen.

I 2021 har **fremmødeprocenten** ligget på ca. 76 %, mens fraværet har været fordelt på hhv. ca. 12 % sygefravær, 10 % ulovligt fravær og 2 % andet fravær. Det ligner niveauet for 2020.

Ser vi på **fraværsgraden** (figur 6) kan vi se, hvordan den ulovlige fravær fordeler sig. Fraværsgraden grupperer således den ulovlige fravær, og giver dermed et blik for, om det høje fravær er fordelt jævnt blandt eleverne, eller om det fx er koncentreret om en mindre gruppe. Her kan vi se, at hovedparten af vores elever kun har en lille grad af ulovligt fravær.

Figur 7

Men også at 15 % har en meget høj grad af ulovligt fravær. Det skal bemærkes, at vi har stort fokus særligt på fremmødet hos disse elever. Det er bl.a. ved at have et fælles fokus med KUI – jf. at det er en del af samarbejdsaftalen at inddrage KUI ved 5 dages fravær inden for 14 dage.

Opmærksomhedspunkt: Fraværet på FGU SV – hvordan skal vi forstå tallene?

Hvad er meget fravær og hvad er et rimeligt/forventeligt fravær? Det kan der være mange meninger om, og derfor er der behov for et par bemærkninger herom.

FGU-sektoren – en ny uddannelse: FGU er fortsat en ny uddannelse. En solid fraværsindsats forudsætter skarpe procedurer, en stærk kultur, et tæt samarbejde både internt på FGU-skolen og med KUI. Det er vi faktisk kommet et godt stykke med – men vi er slet ikke i mål endnu!

FGU-sektoren – samlede tal: På Datavarehuset ligger en række data på FGU, herunder fraværdata. Pt. ligger kun tal frem til 2. kvartal 2021, og derfor er det vanskeligt på nuværende tidspunkt at få et samlet billede af fremmøde i FGU-sektoren. Generelt tegner der sig et billede, der ligner det, vi har på FGU SV.

Kontekst – andre ungdomsuddannelser og forløb: Der findes ikke centrale fraværstal på EUD-området, men fraværstal for de gymnasiale uddannelser blev i 2019 offentliggjort (jf. <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2019/mar/190319-de-foerste-fravaerstal-paa-gymnasierne-er-nu-offentliggjort>). Heraf fremgår, at det gennemsnitlige fravær for hhv. almengymnasiale og erhvervsgymnasiale institutioner ligger på ca. 9 %, men for VUC-institutioner (hf) ligger det på ca. 22 %. Ser man på sprogcentrenes danskundervisning, blev fraværet i 2019 opgjort til gennemsnitligt 35 % for kursisterne (jf. <https://integrationsbarometer.dk/tal-og-analyser/filer-tal-og-analyser/danskuddannelserne-filer/Aktivitetenhosudbydereafdanskuddannelseforvoksneudlindingem.fl.2019.pdf>).

Kontekst – forskellige registreringer af fravær: På FGU registreres fraværet bogstaveligt talt minutiøst, og endda på den måde at det rundes op, når en elev kommer lidt for sent. Det er godt, fordi det er en del af en seriøs fremmøde-indsats. Men det tæller alt sammen med i statistikken – og det er en pointe her, fordi statistikken dermed opgøres lidt anderledes, end tilfældet er på andre uddannelser.

Corona: Store dele af FGU's levetid har været præget af corona, således også 2021. Det er forventeligt, at corona-situationen skubber en del af vores unge længere væk fra skole, samt sætter dem tilbage ift. fremmøde. Dertil kommer, at en fraværindsats også bygger på at opbygge gode relationer til de frafaldstruede elever. Det har været vanskeligere med al den afstand og ustabilitet, som corona har medført.

Elevgruppen på FGU: De elever, der har et svingende eller lavt fremmøde på FGU, har typisk haft den adfærd, også før de kom på FGU. Pointen heri er, at en fraværprocent er relativ, for så vidt fx 20 % fravær vil være et fremskridt for den elev, der før FGU havde et fravær på 80 %. Og det er udgangspunktet for en del af eleverne på FGU.

Kontekst – sammenlignelige elevgrupper: Op til FGU-reformen blev der lavet en rapport om produktionsskoler og VUC, hvori der også blev kigget på fraværet på de to skoleformer. Her lå det gennemsnitlige fravær på produktionsskolerne på 26 %, mens det på VUC lå på 35 %. Det er relevant, fordi det er sammenlignelige elevgrupper. Det er imidlertid for to etablerede skoleformer, hvor FGU fortsat er under etablering.

5. Udslusning: Hvad går eleverne videre til fra FGUSV?

Ligesom det var tilfældet med fravær, er udslusning til uddannelse og beskæftigelse ligeledes et af de tre retningsgivende mål for FGU. Åbenlyst fordi det er et helt centralt formål med FGU at bringe de unge positivt videre i enten uddannelse eller beskæftigelse. Derfor er det et centralt indsatsområde på FGU SV at løfte antallet af elever, der går videre i uddannelse eller beskæftigelse. Herunder ses udslusningstallene for FGU SV i alle fire kvartaler i 2021.

Kvartal	Uddannelse (EUD,) (81)	Uddannelse (HF, gym,) (81)	Beskæftigelse (82)	Lærlinge afsluttet uddannelse (0.2-80)	Anden uddannelse (STU, 10. kl., TAMU, højskole mm.) (83)	Kriminalforsorgen (83)	Militær	Flytning (83)	Anden FGU (83)	Langtidssyg	Barsel (83/9.3)	Andet forløb på udd-hjælp aftalt med KUI (8.4)	Udslusning til KUI af andre årsager (8.7)	Uden kendt perspektiv (84)	Udd. og beskæftigelse	Anden udd. og militær	Flytning og krim.forsorgen	Barsel og langtidssyg	KUI (aftalt andet forløb)	KUI (andre årsager)	TOTAL udslusning (elever)
1. kvrt.	21	2	22	0	9	2	0	8	8	1	0	24	9	3	41%	16%	9%	1%	22%	11%	109
2. kvrt.	9	4	55	1	8	0	1	8	3	0	2	24	17	2	51%	9%	6%	1%	18%	14%	134
3. kvrt.	93	74	36	2	16	2	1	4	6	1	2	34	15	0	72%	8%	2%	1%	12%	5%	286
4. kvrt.	18	3	33	1	10	0	1	2	2	5	0	21	33	0	43%	10%	2%	4%	16%	26%	129
TOTAL	141	83	146	4	43	4	3	22	19	7	4	103	74	5	57%	10%	4%	2%	16%	12%	658

Tabel 5

Note: Ikke fremmødte (11 pers.) og afsøgningsforløb (8 pers.) er ikke medregnet i statistikken. Af de 43 elever, der er udsluset til Anden uddannelse i 2021, er i alt 25 udsluset til STU.

Skemaet viser, at i 2021 har FGU SV totalt set udsluset 658 elever. Heraf er 57 % gået videre i ordinær uddannelse eller beskæftigelse. Det er 6 % mere end i 2020, hvor den positive udslusning lå på 51 %. Ydermere er 10 % gået videre i anden uddannelse (fx STU, 10. kl., TAMU, højskole mm.). Af de resterende 33 % er hovedparten udsluset tilbage til KUI, nogle pga. barsel el. sygdom, andre mhp. at påbegynde andre forløb eller af andre årsager. En mindre del er udsluset pga. flytning eller afsoning (4 %).⁶

Som nævnt i kapitlet om elevtal, var gennemsnitsvarigheden i 2021 på 11,6 måneder.

⁶ Det er muligt at være på barsel som FGU-elev (det betragtes som lovligt fravær). Men vilkårene på barsel er ringere på FGU, end de er for en ung, der fx er i jobcenter-regi, både hvad angår barselsperiode og hvad angår økonomi. Derfor er der relativt få FGU-elever på barsel. Det er en fælles problemstilling, fordi det at afbryde sit FGU-forløb pga. barsel, øger risikoen for at den unge falder fra FGU og ikke kommer i gang igen.

FOKUS: EVA's delrapport om samarbejdet mellem FGU og KUI⁷

EVA's rapport *Målgruppen for FGU og den kommunale ungeindsats* er første udgivelse i den følgeforskning, der er knyttet til FGU. Rapporten fokuserer på FGU's elevgruppe samt KUI – og dermed samarbejdet mellem FGU og KUI samt KUI's målgruppevurderingspraksis. I rapporten sammenfattes en viden, der dels er genereret ved statistiske data (fx antal elever samt deres karakteristika), dels ved kvalitative data (fx interviews med KUI- og FGU-ledere om samarbejde, procedurer osv.). Alt sammen er det vigtig viden, som der er grund til at inddrage. Det er væsentligt at bemærke, at rapporten forholder sig generelt til området, og at de forskellige pointer (særligt ud fra den kvalitative del) ikke nødvendigvis gør sig gældende på samme måde / i samme omfang i vores lokale samarbejde.

Status på samarbejdet mellem FGU og KUI

Rapporten tegner overordnet et positivt samarbejde mellem FGU og KUI. Blandt andet udtrykker de KUI-ansvarlige:

- At samarbejdet med FGU er velfungerende
- At samarbejdet bygger på en opfattelse af, at FGU er en fælles opgave
- At samarbejdet er præget af en kultur hvor man nemt kan kontakte hinanden
- At samarbejdet er organiseret på en måde, der sikrer en løbende kontakt mellem vejlederne fra KUI og FGU.

Nøgleord i det velfungerende samarbejde er åben dialog, hvor alle har gode intentioner og går konstruktivt til udfordringer. Der er helt generelt stor forskel på, hvordan samarbejderne mellem FGU og KUI fungerer, herunder også graden af formalisering, faste strukturer etc.

Forhold af betydning for samarbejdet mellem KUI og FGU

Rapporten peger på, at systematik og formalisering af samarbejdet mellem KUI og FGU er forhold, der kan understøtte velfungerende samarbejde. Blandt de kommuner, der rapporterede om et velfungerende samarbejde, var en overvægt af kommuner, der angav at nedenstående tre forhold i høj grad var til stede:

- Klare rammer for samarbejdet (eksempelvis fast mødekadence)
- Nedskevne arbejdsbeskrivelser
- En organisering, der sikrer løbende kontakt mellem vejlederne fra KUI og FGU

Også betydningen af stærke relationer i samarbejdet, mellem medarbejdere på forskellige niveauer betones. Det er fx lettere at tale om udfordringerne når der er et personligt og tillidsfuldt forhold, og der er gode erfaringer med at lade KUI-medarbejdere have deres gang på FGU. Det er også en pointe, at hvis KUI og FGU har en fælles forståelse af opgaven, kan den bedre løses.

⁷ Se desuden nærværende rapports afsnit 3.4, hvor evalueringens pointer om FGU's elevgruppe inddrages.

Evalueringen kan findes i sin helhed via følgende link: [file:///C:/Users/B049634/Downloads/Maalgruppevurdering-og-KUI%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/B049634/Downloads/Maalgruppevurdering-og-KUI%20(1).pdf).

Målgruppevurderinger og uddannelsesplaner

Rapporten forsøger også at gøre status over arbejdet med målgruppevurderinger og uddannelsesplaner. I og med der samlet er målgruppevurderet 16 % af den samlede gruppe af unge uden for uddannelse og beskæftigelse – i nogle kommuner helt ned til 7 % – så kan man drage den konklusion, at hovedvejsambitionen ikke er slået igennem bredt betragtet.

Det er der givetvis mange årsager til. Rapporten peger bl.a. på behovet for fælles forståelser af målgruppe samt også af FGUs rummelighed. Sådanne forståelser er der selvfølgelig ikke fra dag 1, når såvel FGU som KUI er nye konstruktioner. Rapporten gør også opmærksom på, at økonomiske overvejelser kan have betydning for, hvilke tilbud der er adgang til. Således spiller det også ind, hvilke andre tilbud der er adgang til i kommunen. Dermed har selve forståelsen af FGU samt forståelsen af FGU som hovedvej stor betydning for, hvordan FGU anvendes og for hvem.

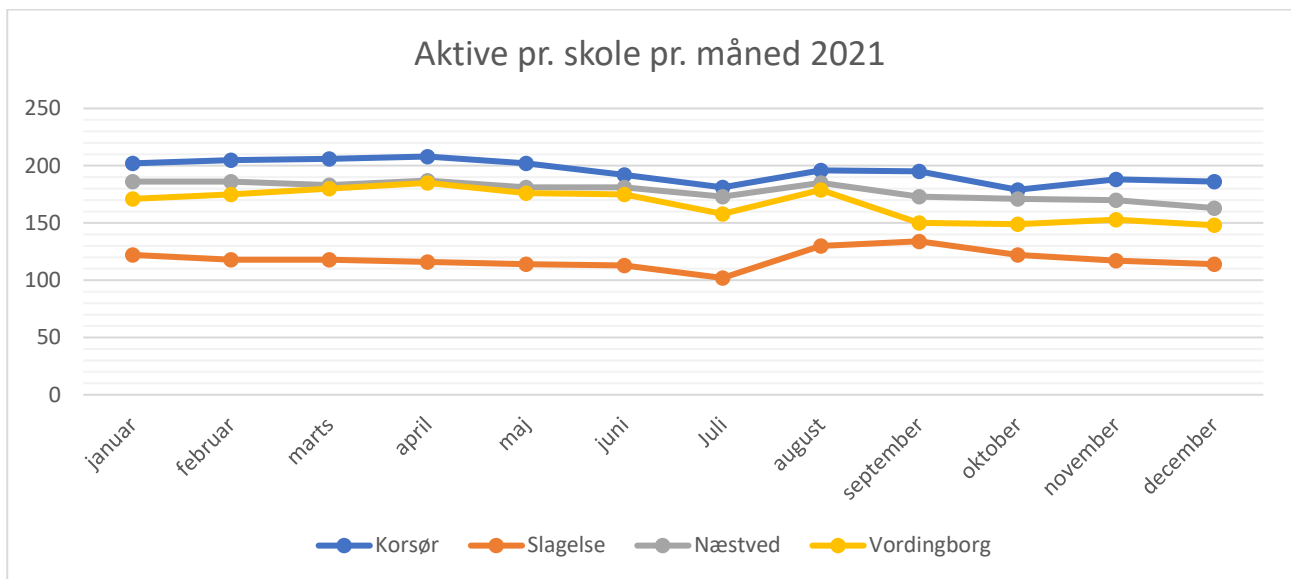
Uddannelsesplanerne er også et redskab under opbygning, og her er væsentlige problemstillinger, dels hvorvidt de rette informationer finder vej til uddannelsesplanen – og dermed til FGU – dels anvendelsen af mål og varighed. Rapporten drager konklusionen at praksis varierer i kommunerne, samt at det er arbejde, der er i gang.

Bilag: Data

Der henvises i rapporten til en række data. En del er at finde i kapitlerne, mens en anden del af mere uddybende karakter er samlet herunder. Det er alt sammen data, der relaterer til kapitel 2 om elevtal på FGU SV.

Elevaktivitet (fordelt på skole, spor, kommune)

Aktivitet pr. skole pr. måned 2021

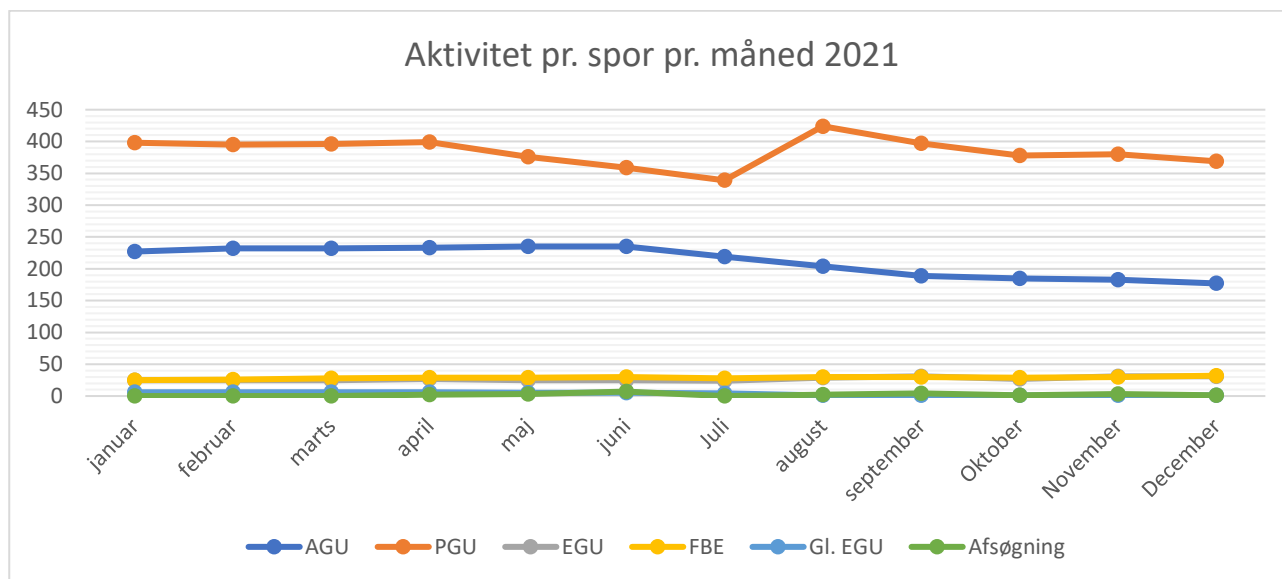

Figur 8

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Korsør	202	205	206	208	202	192	181	196	195	179	188	186
Slagelse	122	118	118	116	114	113	102	130	134	122	117	114
Næstved	186	186	183	187	181	181	173	185	173	171	170	163
Vordingborg	171	175	180	185	176	175	158	179	150	149	153	148
Total	681	684	687	696	673	661	614	690	652	621	628	611

Tabel 6

Aktivitet pr. spor pr. måned 2021

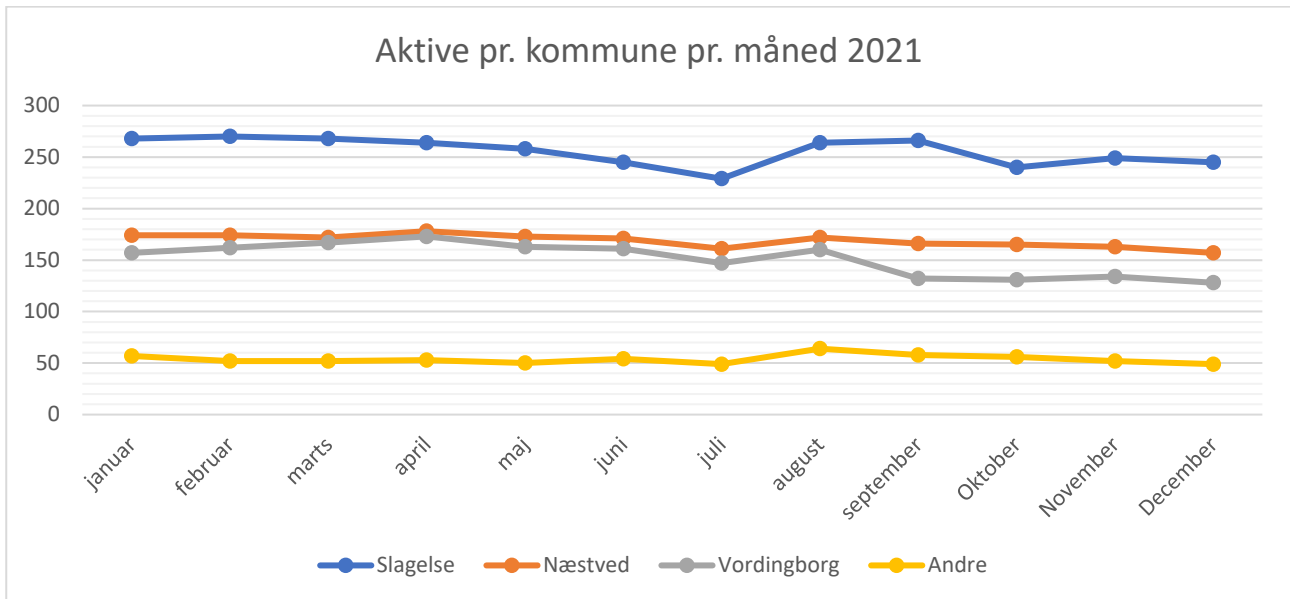

Figur 9

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
AGU	227	232	232	233	235	235	219	204	189	185	183	177
PGU	398	395	396	399	376	359	339	424	397	378	380	369
EGU	25	25	25	27	25	25	24	29	31	27	31	31
FBE	25	26	28	29	29	30	28	30	30	29	30	32
Gl. EGU	6	6	6	6	5	5	4	1	1	1	1	1
Afsøgning	0	0	0	2	3	7	0	2	4	1	3	1
Total	681	684	687	696	673	661	614	690	652	621	628	611

Tabel 7

Aktivitet pr. kommune pr. måned 2021 Her er elever på FBE-ordningen ikke regnet med

Figur 10

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Slagelse	268	270	268	264	258	245	229	264	266	240	249	245
Næstved	174	174	172	178	173	171	161	172	166	165	163	157
Vordingborg	157	162	167	173	163	161	147	160	132	131	134	128
Andre	57	52	52	53	50	54	49	64	58	56	52	49
Total	656	658	659	668	644	631	586	660	622	592	598	579

Tabel 8

Elevoptag (fordelt på skole, spor, kommune)

Nye optag pr. skole pr. måned 2021 (med FBE)

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Korsør	8	14	7	13	8	2	0	56	14	8	22	8
Slagelse	15	5	8	8	4	8	0	51	9	5	6	2
Næstved	17	11	6	11	7	9	1	66	12	7	9	4
Vordingborg	12	17	11	14	5	13	0	55	9	8	15	7
Total	52	47	32	46	24	32	1	228	44	28	52	21

Tabel 9

Nye optag pr. spor pr. måned 2021

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
AGU	14	15	12	8	8	8	0	50	13	6	9	3
PGU	34	31	19	33	14	17	0	167	24	19	35	14
EGU	2	0	0	0	0	0	0	6	2	1	4	0
FBE	2	1	1	1	0	1	1	3	2	2	1	3
Afsøgning	0	0	0	4	2	6	0	2	3	0	3	1
Total	52	47	32	46	24	32	1	228	44	28	52	21

Tabel 10

Nye optag pr. kommune pr. måned 2021 (uden FBE)

	jan	feb	mar	apr	Maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Slagelse	16	17	11	15	10	5	0	89	20	8	26	8
Næstved	15	11	7	11	7	9	0	60	10	9	8	4
Vordingborg	9	14	11	12	3	11	0	47	9	6	14	3
Andre	10	4	2	7	4	6	0	29	3	3	3	3
Total	50	46	31	45	24	31	0	225	42	26	51	18

Tabel 11